

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Obete Trestného Činu](#) > [Práva Obetí – Podľa Krajín](#) > 2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

Ako oznámim trestný čin?

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, môžete to oznámiť:

- na ktorejkoľvek policajnej stanici alebo akémukoľvek príslušníkovi polície,
- ktorémukoľvek prokurátorovi,
- ktorémukoľvek okresnému súdu.

Oznámenie môžete uskutočniť písomne alebo ústne. V prípade ústneho oznámenia zhotoví písomný záznam orgán, ktorý vaše oznámenie prijme. Na požiadanie dostanete písomné potvrdenie o oznámení. Oznámenie môže vo vašom mene podať aj iná osoba. Nepotrebuje na to osobitné splnomocnenie.

Polícia vo väčšine spolkových krajín (*Länder*) ponúka možnosť oznámiť trestný čin aj prostredníctvom online policajnej stanice (*Internetwache* alebo *Onlinewache*).

Pri oznámení by ste mali uviesť svoje osobné a kontaktné údaje, aby ste mohli zodpovedať ďalšie otázky a aby vás bolo možné neskôr predvolať na podanie výpovede pred súdom. Ak máte obavy uviesť svoje osobné údaje, napríklad pre pocit ohrozenia, informujte o tom čo najskôr orgán, ktorý prijíma vaše oznámenie. Ten následne môže preskúmať, či vás v prípade potreby možno kontaktovať na inej adrese, napríklad prostredníctvom právnikovia alebo organizácie na podporu obetí.

Z hľadiska obsahu vášho oznámenia je dôležité, aby ste v ňom uviedli všetky informácie, ktoré máte o podozrivom(-ých) a o trestnom čine, ktorý oznamujete, aby polícia a prokurátor mohli vaše oznámenie overiť a začať vyšetrowanie.

Na oznámenie trestného činu v zásade neexistuje žiadna konkrétna lehota. Niektoré trestné činy, napríklad ohováranie, neoprávnený zásah voči osobe alebo majetku, však možno stíhať len vtedy, ak ste podali trestné oznámenie, a to písomne miestnemu súdu, prokurátorovi alebo polícii do troch mesiacov odo dňa, keď ste sa o trestnom čine a páchatelovi dozvedeli. Na účely rozpoznania je potrebné páchatel'a, resp. páchatel'ov jednotlivito identifikovať. Nie je potrebné poznať ich mená. Pri oznámení trestného činu budete informovaný o tom, či je potrebné podať trestné oznámenie. Upozorňujeme aj na to, že pri trestných činoch môže dôjsť k premlčaniu, takže ich už viac nemožno stíhať. Dochádza k tomu však až po niekoľkých rokoch a premlčacia lehota sa líši v závislosti od trestného činu.

Ako zistím, čo sa deje s prípadom?

Keď sa obraciate na subjekty verejného sektora so žiadosťou o informácie, je užitočné uviesť referenčné číslo, vďaka čomu možno prípad jednoduchšie a rýchlejšie identifikovať, takže aj odpoveď získate rýchlejšie.

Referenčné číslo dostanete od orgánu, ktorému ste podali oznámenie – zvyčajne je to referenčné číslo polície. Pomocou tohto referenčného čísla si môžete overiť, čo polícia koná, a takisto poskytnúť ďalšie informácie. Ak sa prípad postúpi prokurátorovi, môžete požiadať políciu alebo prokurátora o referenčné číslo prokuratúry, ktoré sa líši od referenčného čísla polície.

Ak referenčné číslo nepoznáte, pri predložení žiadosti uveďte svoje osobné údaje a meno obvinenej osoby, ak ho poznáte.

Mám nárok na právnu pomoc (počas vyšetrovania alebo súdneho konania)? Za akých podmienok?

Právo na bezplatnú právnu pomoc máte v týchto prípadoch:

Ak je z okolností zrejmé, že si nebudete môcť uplatňovať svoje práva počas pojednávania, môže vám počas neho poskytovať pomoc na náklady štátu právnik v úlohe poradcu svedka.

Ak máte právo byť účastníkom konania ako poškodený, v určitých prípadoch, najmä pri závažných násilných a sexuálnych trestných činoch, vám môže poskytovať pomoc právnik na náklady štátu ešte pred vznesením obžaloby. Ak tieto podmienky na poskytnutie právnik nie sú splnené, ako poškodený máte nárok na právnu pomoc a môžete o ňu požiadať, ak vám vaša finančná situácia neumožňuje úhradu trov konania a nedokázete si sami obhajovať svoje záujmy alebo sa to od vás nedá reálne očakávať.

V prípade súkromnej obžaloby, v prípade ktorej prokurátor oficiálne vykonáva dozor, len keď je to vo verejnom záujme, môžete vzniesť súkromnú obžalobu proti obvinenému s cieľom dosiahnuť jeho odsúdenie, ak prokurátor nepodá obžalobu vo verejnom záujme a obvinený mal v čase spáchania trestného činu aspoň 18 rokov. V tomto prípade budete konať v úlohe prokurátora. Ako žalobca môžete súd požiadať o právnu pomoc, pričom tento súd bude rozhodovať aj o vašom prípade. Právna pomoc sa poskytne, ak z vašej finančnej situácie vyplýva, že nedokázete uhradiť trovy konania, a ak je pravdepodobné, že konanie skončí vo váš prospech.

Mám nárok na náhradu výdavkov (v súvislosti s účasťou na vyšetrovaní/súdnom konaní)? Za akých podmienok?

Ak podávate svedeckú výpoveď prokurátorovi alebo súdu, budú vám uhradené cestovné náklady, výdavky, kompenzácia za stratený čas, finančné znevýhodnenie alebo stratu príjmu, ak podáte príslušnú žiadosť do troch mesiacov od vypočutia. Nárok na náhradu výdavkov môže mať aj každý, koho predvolá polícia. Vyplýva to z príslušného spolkového zákona v danej spolkovej krajine.

Môžem podať odvolanie, ak je môj prípad uzavretý ešte pred tým, ako sa dostane na súd?

Prokurátor môže z rôznych dôvodov vo veci ďalej nekonať.

Proti rozhodnutiu o nepokračovaní v konaní môžete podať písomné odvolanie. Ak viete o ďalších skutočnostiach alebo dôkazoch, je dôležité, aby ste ich uviedli v odvolaní. Ak prokurátor potvrdí svoje rozhodnutie, prípad preskúma generálny prokurátor. Na vaše odvolanie vždy dostanete písomnú odpoveď.

V niektorých prípadoch, ak prokurátor a generálny prokurátor odmietnu podať obžalobu, môžete vec postúpiť na príslušný vyšší územný súd (alebo odvolací súd) a začať konanie na dosiahnutie súdneho rozhodnutia. V rozhodnutí prokurátora bude výslovne uvedené, či je vo vašom prípade takéto konanie prípustné. Pri takomto postupe sa však uplatňujú časové lehoty a prísne formálne požiadavky. Žiadosť musí podpísať právnik a v prípade jej zamietnutia budete znášať príslušné trovy.

Môžem sa zúčastniť na súdnom konaní?

Ak ste svedok, vaša účasť na súdnom konaní sa obmedzuje na vašu svedeckú výpoveď. Po skončení výpovede môžete aj ďalej sledovať pojednávanie ako divák, ďalej sa však na súdnom konaní nebudete zúčastňovať.

Ak ste účastníkom konania ako poškodený, máte právo zúčastňovať sa na súdnom konaní a podávať žiadosti, najmä požiadavky na vykonanie dôkazov, otázky a vyjadrenia, a to rovnako ako prokurátor. Ako poškodený máte takisto možnosť záverečnej reči (vyjadrenia).

Ako žalobca môžete v trestnom konaní požadovať od páchatela odškodnenie alebo bolestné. Takisto máte nárok zúčastňovať sa na súdnom konaní ako žalobca. Nemáte však ostatné procesné práva poškodeného.

Aká je moje oficiálna úloha v súdnom systéme? Môžem napríklad byť alebo sa rozhodnúť, že budem obeťou, svedkom, poškodeným alebo súkromným žalobcom?

Pred skončením vyšetrovania máte ako obeť trestného činu v trestnom konaní najmä postavenie svedka. Kedykoľvek sa môžete obrátiť na subjekty verejného sektora a poskytnúť im ďalšie dôkazy a informácie. Obete trestných činov, ktoré sa v Trestnom poriadku označujú ako „poškodení“, majú oprávnenia, ktoré presahujú všeobecné práva svedkov, napríklad právo požadovať informácie o tom, či je podozrivá osoba zadržaná, za určitých okolností právo na prístup k spisu alebo informáciám z neho (pozri aj ďalej v texte) a právo vyhľadať pomoc právnika alebo nechať sa ním zastupovať.

Ak máte právo byť účastníkom konania ako poškodený, sami sa rozhodnete, či chcete byť účastníkom konania. Takisto je na vašom rozhodnutí, či si ako poškodený chcete v rámci trestného konania uplatniť nárok na odškodnenie alebo na náhradu škody.

Aké sú potom moje práva a povinnosti?

Ako svedok máte počas vyšetrovania tieto práva:

- Môžete odmietnuť svedčiť, ak je obvinená osoba vaším manželom/manželkou alebo snúbencom/snúbenicou (platí to aj pre registrované homosexuálne zväzky) alebo je s vami v blízkom vzťahu.
- Môžete odmietnuť odpovedať na určité otázky, ak by to mohlo viesť k trestnému konaniu proti vám alebo vašim blízkym príbuzným.
- Otázky, ktoré by mohli mať vplyv na vašu česť alebo ktoré sa týkajú vášho súkromného života, sú prípustné, len ak majú zásadný význam.
- Môže vás sprevádzať osoba, ktorej dôverujete, pokiaľ jej prítomnosť neohrozí účel vyšetrovania.
- Môže vás sprevádzať právnik.
- Ak si sami nebudete môcť uplatňovať svoje práva, za určitých podmienok vám môže na náklady štátu poskytovať pomoc právnik v úlohe poradcu svedka na účely vyšetrovania.
- Ak dostatočne neovládáte nemčinu, pri vyšetrovaní vám bude pridelený tlmočník.
- Máte právo na náhradu (pozri predchádzajúcu otázku „Mám nárok na náhradu výdavkov?“).

Ako svedok máte tieto hlavné povinnosti:

- Musíte hovoriť pravdu. Znamená to aj, že nezamlčíte nič, čo môže byť z hľadiska prípadu relevantné. Úmyselná krivá výpoveď na súde je trestný čin a vo všeobecnosti sa trestá odňatím slobody. Svedok, ktorý uvedie krivú výpoveď, môže spáchať aj trestné činy krivého obvinenia alebo marenia spravodlivosti.

Na vyšetrovaní sa musíte zúčastniť, ak vás predvolá prokurátor, polícia v mene prokurátora alebo súd.

Môžem počas súdneho konania predniesť vyhlásenie alebo vypovedať? Za akých podmienok?

V prípade predvolania na účasť na súdnom konaní máte ako svedok povinnosť vypovedať, pokiaľ nejde o prípad, v ktorom môžete odoprieť výpoveď (pozri predchádzajúce informácie o právach a povinnostiach svedka).

Ako poškodený môžete v rámci konania predniesť vyhlásenie (pozri aj predchádzajúcu časť „Môžem sa zúčastniť na súdnom konaní?“)

Aké informácie dostanem počas súdneho konania?

Ako poškodenému v trestnej veci sa vám na požiadanie poskytne informácia o výsledku súdneho konania.

Budem mať prístup k súdnym spisom?

Ak v trestnej veci došlo k porušeniu vašich práv, nahliadnuť do spisu a overiť dôkazy môže za vás právnik, ak preukáže v tejto veci oprávnený záujem. V takomto prípade sa vám môžu poskytnúť aj informácie a kópie spisu, aby ste sa mohli oboznámiť so stavom konania. Ak máte právo byť účastníkom konania ako poškodený, pri prístupe k informáciám alebo pri poskytovaní informácií nemusíte vy ani váš právnik preukazovať oprávnený záujem.

Ak vás v trestnej veci ako poškodeného nezastupuje právnik, máte osobné právo na prístup k spisu a môžete doň pod dohľadom nahliadnuť.

Právo na prístup k spisu alebo k informáciám z neho sa môže za určitých podmienok zamietnuť, napríklad ak by sa tým ohrozil účel vyšetrovania. Malo by sa zamietnuť, ak z prevažujúcich záujmov obvineného alebo iných osôb vyplýva potreba ochrany. Do vznesenia obvinení a po skončení konania rozhoduje o umožnení prístupu k spisu prokurátor, prípadne súd, ktorý vo veci koná.

■ Posledná aktualizácia: 17/06/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.